

A lekérdezés (időgép) napja: 1999.05.17.

132/1997. (VII.24.) Korm. rendelet

a vízminőségi kárelhárítással összefüggő feladatokról

A Kormány a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 18.§-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

I. Általános rendelkezések

- 1.§ (1) A vízminőségi kárelhárítás (a továbbiakban: kárelhárítás) a vizek előre nem látható események vagy ismeretlen ok miatt rendkívüli mértékben bekövetkező elszennyeződése esetén a keletkező károk megelőzésére, elhárítására, illetőleg mérséklésére irányuló tevékenység.
- (2) Aki a vízminőség veszélyeztetését vagy romlását előidézte (a továbbiakban: károkozó), valamint az elszennyeződött víz vagy vízilétesítmény tulajdonosa a veszély megszüntetésében, illetőleg a kár elhárításában - a vízügyi igazgatási szerve (a továbbiakban: VIZIG) szakmai irányítása és az illetékes környezetvédelmi felügyelőség (a továbbiakban: KF) felügyelete mellett - köteles közreműködni.
- (3) Külföldről áterjedő vízszennyezés esetén vagy abban az esetben, ha a károkozó ismeretlen, a kárelhárítás ellátása a (2) bekezdés szerinti munkamegosztásban a VIZIG és a KF feladata.
- (4) A kárelhárítás országos irányítását
- a) a környezetvédelmi szervek tekintetében a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: KTM),
 - b) a vízügyi szervek tekintetében a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OVF) vezetője
- útján látja el.
- 2.§ A kárelhárítással kapcsolatos feladatok:
- a) a felkészülés,
 - b) a rendkívüli szennyezés felderítése és minősítése,
 - c) a kárelhárítás művelet végrehajtása, valamint a megszüntetését követő intézkedések.

II. A kárelhárításra való felkészülés A feladatok megosztása

3.§ A kárelhárításra való felkészülésben a vizek minőségét veszélyeztető gazdálkodó szervezetek, valamint a vízügyi és a környezetvédelmi szervek feladataikat önállóan és e rendeletben meghatározott együttműködéssel hajtják végre.

Adatok nyilvántartása

- 4.§ (1) A KF köteles a működési területén felmérni és nyilvántartani azokat a lehetséges szennyezőforrásokat, amelyek rendkívüli mértékben veszélyeztethetik a térségben a vizek minőségi állapotát.
- (2) A kárelhárítás egységes adatnyilvántartását a KF kezeli, és az adatok hozzáférhetőségét a VIZIG, valamint a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek számára biztosítja. A VIZIG a birtokában lévő, a nyilvántartási rendszerbe illeszkedő adatokat rendszeresen szolgáltatja a KF-nek.

Kárelhárítási tervek

- 5.§ (1) A kárelhárítást üzemi és területi tervek alapján kell végrehajtani.
- (2) Üzemi tervet az 5 m²/h vízforgalmat meghaladó gazdálkodó szervezeteknek, továbbá a VIZIG határozata alapján azoknak a gazdálkodó szervezeteknek is kell készíteniük, amelyek által alkalmazott technológia ezt indokolja. Az üzemi tervekre vonatkozó eljárásában a KF szakhatóságként működik közre.
- (3) Az üzemi és területi tervek készítésének, karbantartásának és korszerűsítésének szabályait a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, valamint a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter határozza meg.

A kárelhárítási anyagok és eszközök készenlétben tartása

- 6.§ (1) A kárelhárításhoz szükséges anyagokat és eszközöket az 5.§ szerinti kárelhárítási tervek alapján kell meghatározni.
- (2) A gazdálkodó szervezetek üzemi kárelhárítási terveiben rögzített anyagok és eszközök készenlétben tartásáról és rendszeres felülvizsgálatáról az adott gazdálkodó szervezet köteles gondoskodni, azok meglétét a VIZIG és a KF alkalmasszerűen ellenőrzi.
- (3) A területi kárelhárítási tervekben rögzített kárelhárítási anyagok és eszközök készenlétben tartásáról a VIZIG gondoskodik.

Kárelhárítási gyakorlatok

- 7.§ (1) A VIZIG évente köteles megszervezni és lebonyolítani a kárelhárítási gyakorlatokat a beosztott munkatársak részére felkészítés és továbbképzés céljából, melybe az együttműködő szervezeteket is bevonja.
- (2) A gyakorlat megtartása - az OVF jóváhagyásával - mellőzhető abban az évben, amelyben a VIZIG III. fokú kárelhárítási készségben volt.

A rendkívüli szennyezések észlelése

- 8.§ A rendkívüli szennyezések észlelése céljából a VIZIG figyelőhálózatot, a KF mérő-megfigyelő rendszert működtet. A figyelőhálózat működtetésének szabályait a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, a mérő-megfigyelő rendszer működtetésének rendjét a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter határozza meg.

III. A rendkívüli szennyezés felderítése és minősítése

A rendkívüli szennyezés felderítése

- 9.§ (1) A rendkívüli szennyezés felderítése a vízügyi és a környezetvédelmi szervek feladata.
- (2) A KTM és az OVF, a VIZIG és a KF a rendkívüli szennyezéssel kapcsolatos bejelentésről kötelesek egymás azonnal tájékoztatni.
- (3) A KTM-nél és a KF-eknél, az OVF-en és a VIZIG-eknél állandó ügyeletet kell tartani.
- (4) A bejelentés alapján a VIZIG és a KF közösen köteles az esetet a helyszínen haladéktalanul kivizsgálni.

A rendkívüli szennyezés minősítése

- 10.§ (1) A rendkívüli szennyezés minősítése a KF feladata, a VIZIG és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat területileg illetékes megyei (fővárosi) intézete (a továbbiakban: ÁNTSZ) bevonásával.
- (2) A rendkívüli szennyezés minősítését
- a) a KF a környezeti állapot veszélyeztetettsége,
 - b) a VIZIG a vízhasználatok és veszélyeztetettségük,
 - c) az ÁNTSZ a környezet-egészségügyi veszélyeztetettség
- szerint végzi. A minősítés során meg kell állapítani, hogy a rendkívüli szennyezés milyen mértékben veszélyezteti a vizeket, a vízikörnyezetet, a vízhasználatokat és a vízellátási rendszereket. Ezek alapján az eset általános minősítéséről és a beavatkozás szükségességéről a KF dönt, és erről a VIZIG-et értesíti.
- (3) A minősítés alapján a VIZIG alakítja ki a védekezés lehetséges módozatait, a KF egyidejű tájékoztatásával.
- (4) A rendkívüli szennyezés minősítését követően a VIZIG és a KF - feladatkörüknek megfelelően - tájékoztatják a szennyezéssel veszélyeztetetteket, az érintett hatóságokat és a közvéleményt.

IV. A kárelhárítási készség

Készségi fokozatok

- 11.§ (1) A kárelhárítás feladatait készségi fokozatokban kell ellátni.
- (2) A kárelhárítás készségi fokozatai:
- a) I. fokú készség: a rendkívüli szennyezés felderítése és minősítése;
 - b) II. fokú készség: a műveleti végrehajtást megelőző intézkedések megtétele;
 - c) III. fokú készség: a kárelhárítás műveleti végrehajtása.

A készütségi fokozatok elrendelése és megszüntetése

12.§ (1) A kárelhárítás érdekében

- a) az I. fokú készütséget a KF rendeli el a VIZIG bevonásával, ha a VIZIG és a KF rendkívüli szennyezésről szerzett tudomást, és helyszíni műszaki szemlét kell tartani;
 - b) a II. fokú készütséget a KF rendeli el a VIZIG bevonásával, ha a helyszíni műszaki szemle alapján a kárelhárítást közvetlenül megelőző intézkedések válhatnak szükségessé;
 - c) a III. fokú készütséget a VIZIG rendeli el a KF bevonásával, ha a helyszíni műszaki szemle vagy a minták elemzésének eredménye alapján azonnali beavatkozásra (így például a szennyezés lokalizálására, közömbösítésére, eltávolítására, a partok, vízkivételek megvédésére) van szükség.
- (2) A készütségi fokozatait meg kell szüntetni, ha az azt kiváltó ok megszűnt, és annak közvetlen ismétlődésétől nem kell tartani.

V. A kárelhárítás végrehajtása Műveleti irányítás

13.§ (1) A rendkívüli szennyezés kárelhárításának műveleti irányítása a VIZIG feladata.

(2) A kárelhárítás központi műveleti irányítását ellátó védelmi törzs felállításáról a kárelhárítás mértékétől vagy tartósságától függően az OVF vezetője dönt.

(3) A KF haladéktalanul elvégzi a kár elhárításához szükséges vízminőség-vizsgálatokat.

(4) Az eltávolított hulladék biztonságos elhelyezése a műveleti kárelhárítást végző szerv feladata. A hulladékok elhelyezésére a külön jogszabályok rendelkezése az irányadó.

(5) A KF a vízminőség változása alapján a beavatkozás szükségességét folyamatosan értékeli, és a VIZIG bevonásával dönt a kárelhárítás befejezésének indokoltságáról.

Végrehajtó szervezet

14.§ (1) A károkozó, a VÍZIG és a KF a kárelhárítás feladatainak végrehajtását elsősorban saját erőforrásaikkal látják el.

(2) Ha a kárelhárítás ellátásához a saját erőforrás nem elegendő, a károkozó a VIZIG-nél, a VIZIG vezetője az OVF-nél, a KF vezetője a KTM-nél kezdeményezi más vízügyi, illetőleg környezetvédelmi szervek erőforrásainak (így például anyagainak és eszközeinek) igénybevételét.

(3) Amennyiben a kárelhárítást tűz- és robbanásveszélyes vagy veszélyes vegyi, biológiai, illetőleg radiológiai körülmények között kell folytatni, azt - részben, illetve egészben - az erre illetékes szervezetek hajtják végre.

Kárelhárítási ügyeleti szolgálat

15.§ Kárelhárítási készütség esetén a KTM, az OVF, a VIZIG és a KF vezetője saját szervezeténél folyamatos kárelhárítási szakmai ügyelet tartását rendelheti el.

Jelentéstétel

16.§ A kárelhárítással összefüggő jelentéstétel rendjét a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, valamint a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter határozza meg.

VI. A kárelhárítás megszüntetését követő intézkedések A kárelhárítás kiadásainak viselése és fedezete

17.§ (1) Az e rendelet szerinti feladatok ellátását végző központi költségvetési szervek (KTM, OVF, VIZIG, KF) felmerülő kiadásait maguk fedezik, de a kárelhárítás befejezése után a költségeknek károkozókra, illetőleg - ismeretlen károkozó esetén - az elszennyeződött víz vagy vízáramlás útján tulajdonosára való áthárításáról intézkednek.

(2) A központi költségvetési szerveknél felmerülő, de a károkozónál fennálló okok (így például csőd- vagy felszámolási eljárás, fizetésképtelenség, jogvita) miatt ideiglenesen vagy véglegesen meg nem térülő kiadások viselésére az (19) bekezdés szerinti költségmegosztást kell alkalmazni.

VII. Záró rendelkezések

- 18.§ (1) Ez a rendelet 1997. szeptember 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtásáról szóló 32/1964. (XII.13.) Korm. rendelet 31.§-a, a vízminőség kárelhárítás Műszaki Szabályzatának kiadásáról szóló 9/1978. (V. É. 12.) OVF utasítás, továbbá a vízminőség kárelhárítás Műszaki Szabályzatának együttműködésben történő végrehajtásáról és finanszírozásáról szóló 2/1993. K. L. Lrt. 3.) KTM-KHVM együttes utasítás.
- (2) A gazdálkodó szervezeteknek az 5.§ (2) bekezdésében említett kárelhárítási terveket e rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül kell elkészíteni.